

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 200—
Pe un jumătate an.....Lei 100—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-60

IULIU MANIU

Timpurile, cari își creiază personalitățile, cari influențează timpurile, pe măsura cese scurg, respective dispar materialmente, prin pecetea curentului impregnat epocii, prin puterea creatoare și reformatoare a individualității lor intelectuale, își permanentizează ființa lor cu o reflectoare refiefare în cartea vremii de întotdeauna.

Vremea de întotdeauna, ca imparțial judecător și cumpănitor al timpurilor și oamenilor își îndeplinește desigur cu rigurozitate misiunea sa de selecționare și apoi de stabilire în ordine meritorie a ierarhiei valorilor, cari în urma calităților lor excepționale, puse în serviciul omenirii întregi sau a unei fracțiuni omogene a omenirii — a națiunii lor — bine merită un loc de așezare în cartea pilduitoare și îndrumătoare a vieții, în istorie.

Lăsăm deci în grija obiectivității timpului disecarea personalității dlui Iuliu Maniu, și aprecierea uriașei sale activități desfășurate în ogrorul patriei. Nu intenționăm prin urmare prin aceste rânduri a atinge atribuțiunile istoriei și cu atât mai puțin să o anticipăm.

Voim numai ca făcând o succintă recapitulare a activității de Român a dlui Iuliu Maniu, stabilind imboldurile promoțoare precum și conduita manifestată în interesul realizării acestei activități, să avem în fața noastră portretul plastic al aceluși Român, care prin intuiția instinctului de rasă s'a contopit cu aspirațiunile rasei sale. A aceluși Român, care prin cumințenia atitudinii sale de o blândete și franchețe neprefăcută, prin substratul adânc moral al ființei sale, prin exteriorizarea celui mai neprihănit bun simț, prin amploarea dragostei și iubiri față de tot ce e românesc, prin dorul fierbinte de a atinge tot ce se cheamă nobil și frumos, prin asidua și tenacea năzuință de a contribui la perfecționarea omenirii — cu un cuvânt prin întreaga manifestare a ființei sale și vibrațiunea sufletului său a făcut să vedem însași manifestarea națiunii și însași vibrațiunea sufletului românesc.

Iuliu Maniu moștenind dela Marele Bărnăuțiu calități distinse, însușiri alese, înclinări nobile s'a comportat conform cu indicațiunile impuse de această moștenire. Și fără răgaz și întrerupere, neprecupețind sacrificii și oboseală Iuliu Maniu timp de 33 ani a stat neclintit la postul de datorie, când ca ostaș disciplinat, când ca și comandant autoritar.

Timp de 33 ani Iuliu Maniu a fost în o continuă și febrilă activitate. Timp de 33 ani Iuliu Maniu a muncit în ogrorul patriei cu atât

zel și ardoare, cu atâta râvnă și abnegație, cu așa de mare avânt că pe nesimțite ne-a răpit și ne-a dus cu el în teul muncii. Timp de 33 ani Iuliu Maniu și-a materializat persoana sa fizică făcând abstracție dela Iuliu Maniu omul, pentru a putea vibra numai prin zvăcnirea clocotitoare a sufletului de proveniență divină, pentru ca astfel să se poată mai ușor ridica în sferele azurii ale idealului pur, pentru ca prin mireasma cristalină a idealului veșnic să poată promova idealul neamului său. Timp de 33 ani Iuliu Maniu a imbibat credința românească cu fapte românești. Timp de 33 ani Iuliu Maniu a rost Românul adevărat și a dezvoltat o românească activitate.

Acesta a fost timp de 33 ani Iuliu Maniu. Și dacă acesta a fost, nimeni nu se poate mira, că noi ge-

nerația, care am crescut și ne-am format sub oblăduirea lui, l-am săpat adânc în sufletul și inima noastră în întreaga ființa noastră, așa că nici o putere nu ni-l va putea răpi. Și numai având acest fidel portret al dlui Iuliu Maniu vom putea înțelege seninătatea și bunătatea cu care a întâmpinat malițiozitățile nemernice, injuriile calomnioase adresate lui cu atât diabolic cinism de către pitulicii vanităților deserte.

Acum când doborât de oboseală și cu sănătatea zdruncinată, după o continuă și încordată muncă de 33 ani, dl Iuliu Maniu se retrage pentru un scurt timp să-și vadă de sănătate, bunul simț, morala și dreptatea sufletului românesc ne poruncește să-i exprimăm recunoștința noastră, căci a binemeritat-o.

ALEXANDRU HORGA.

Biruința generației tinere

Președintele nostru de onoare Dr. Emil Hațieganu și președintele nostru de fapt Dr. Viorel V. Tilea au depus ieri jurământul ca membri ai noului guvern. Acest eveniment de o rară importanță pentru organizația „Chemării” constituie în același timp o biruință a spiritului chemărist în viața noastră publică. „Chemarea” a ridicat în 1926 steagul pătat de dezertăuna Gol-diș—Lăpădatu—Lupaș impunând în conștiința publică o doctrină de aspră și sănătoasă **etică civică**, de purificare a moravurilor balcanice și de neostoiată **guerilă** pentru intrarea în legalitate, imperative pentru biruința cărora n'a pregetat sacrificii de generos elan și muncă.

În cursul celor patru ani de luptă „Chemarea” nu și-a modificat nici o iotă din crezul ei inițial, ci dimpotrivă a muncit tot mai intens pentru ca principiile ei să devină realizări trainice în viața noastră de stat.

Spiritul chemărist avântat a lăsat urme de curaj civic în epopeea din opoziție a partidului național-fărănesc.

Puterea și dragostea de muncă a „Chemării” s'a afirmat după preluarea puterii în 1928, cu aceleasi rezultate binefăcătoare pentru interesul obștesc.

Cei câțiva deputați și prefecți chemăriști au depus și depun o muncă fără răgaz pentru soluționarea atâtor doleanțe cari cer deslegare urgentă în viața noastră politică și administrativă.

Cu cea mai devotată sârguință de a servi binele public, frunțașii „Chemării” au alergat, fără a pretinde vre-o recompensă dela cineva, dela Cluj la București și dela București la Cluj întru rezolvarea atâtor și atâtor chinuitoare jalbe, cari nu mai puteau suferi întârziere.

De câte ori geanta fratelui nostru Dr. Viorel V. Tilea nu era tixită de cereri și documente și de câteori la locuința d-lui prof. Dr. Emil Hațieganu nu se perinda lumea ca la un loc sfânt de pelerinaj, de unde își recapeți nădejdea într'o întremare și o schimbare de soartă.

Intrarea în guvern a d-lui prof. Hațieganu și a fratelui nostru iubit Dr. Viorel V. Tilea, este firesc deci să ne umple sufletele de bucurie sinceră și nestăvilită.

Pentru că prin ei am învins și vom învinge, nu noi personal sau ei, ci **principiile noastre**, principiile sănătoase și constructive ale „Chemării”, care de azi încolo vor avea și mai larg teren de afirmare, în realizări veridice și durabile.

Spiritul și disciplina chemăristă care disprețuește vorbăria goală și învrednicește după cuviință fapta, se vede de astădată în postura de a putea activa cu și mai bogate roade pentru binele public.

Generația tânără din Ardeal, este deci mândră de biruința ei, biruința cinstei, a muncii desinteresate și a sacrificiului puse în slujba patriei.

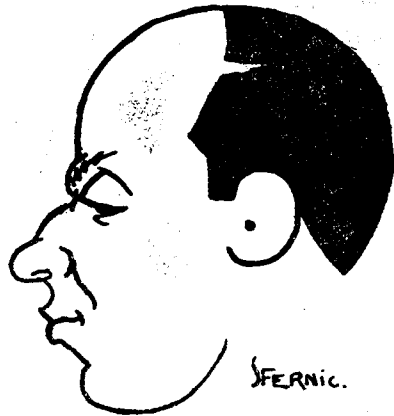
Viorel V. Tilea

de: Bazil Gruia.

Constituirea noului guvern național-fărănist, ne-a adus îmbucurătoare solie a numirii fratelui nostru iubit dr. Viorel V. Tilea, subsecretar de Stat la Președinția Consiliului.

Acest omagiu al seniorilor partidului pentru generoasa risipă de muncă și de sacrificiu a generației tinere ardelenice, al cărei suflet este Viorel V. Tilea, încununază în același timp o splendidă și neostoiată năzuință a tovarășului nostru de luptă întru servirea binelui public.

Activitatea diplomatică și politică

D. ministru Viorel V. Tilea
Subsecretar de Stat la Președinție.

a lui Viorel V. Tilea este o pagină glorioasă, care stă la îndemâna oricui, pentru a se documenta că nepotul lui dr. Ioan Rațiu este vrednic de aureola unchiului.

În plină tinerețe — azi abia are 35 de ani — V. V. Tilea a fost însărcinat cu misiuni dintre cele mai importante în streinătate unde pretutindeni suplețea și manierele sale de adevărat diplomat, cultura și puterea sa de muncă, au secerat cele mai reale succese și cele mai fierbinți simpatii pentru România.

Aducând importante servicii delegației române la Conferința de pace dela Paris, trecând apoi ca secretar de legație la Londra unde a legat cea mai frățiască punte de colaborator între țara de dincolo de mare și țara noastră, Viorel V. Tilea este diplomatul vioiu și sprinten pe care îl întâlnim în ultimul timp la toate sesiunile areopagului dela Geneva, conlucrând alături de marii apostoli ai păcii la bunecuvântata operă de înfrățire a popoarelor.

Ultimul succes pe care l'a repercutat peste granițe, este semnarea Convenției anglo-române, prin care țara noastră a câștigat însemnate beneficii pe teren comercial și economic, deschizându-se drum larg de conlucrare pe terenul producției și a debuseului între cele două țări prietene.

Încă acum câțiva ani Viorel V. Tilea a publicat și o operă de reală

(Continuare pe pagina II-a). © BCUCIuj

Viorel V. Tilea

(Continuare din pagina 1-a.)

contribuție la înțelegerea victoriilor diplomației românești, care a fost salutăată cu cea mai entuziastă primire în cercurile unde plutește spiritul lui Titulescu și a lui Briand.

„Acțiunea Diplomatică” este o operă care a umplut un simțit gol în literatura și istoria politicii externe românești.

Viorel V. Tilea în politica noastră internă?

Un devotat al dogmelor democratice, un credincios slujitor al monarhiei, un neastâmpărat „hamal pentru binele tuturor”.

Cine-l cunoaște de aproape, l'a văzut de nenumărate ori cu geanta subsoară încărcată de jalbele atâtor dureri pentru deslegarea cărora pleca fără amânare la București, pentru ca iar să se întoarcă și iar să plece, în aceeași nobilă străduință de a îndrepta răul și de a promova binele.

Viorel V. Tilea este unul dintre cei mai activi deputați pe cari i-a avut vre-odată Parlamentul românesc și unul dintre fruntașii fruntașilor tinerei generații ardeleni care a ridicat steagul cinstei și al moralității în viața noastră publică.

Dezertarea fripturismului din 1926 care a violat flagrant patrimoniul istoric al Ardealului, pretindea o replică.

Această replică a dat-o „Chemarea” în 1926, cravașând trădarea și producând acel reviriment în viața partidului național-tărănesc, care l'a ajutat ca în curând să ajungă la izbândă.

Or, cine nu știe că pionierul acelei acțiuni, unul dintre cei mai proeminenți membri ai „Directorului Chemării” care a băgat în draci pe guvernării de pe vremuri a fost fratele nostru, Viorel V. Tilea, nepotul lui dr. Ioan Rațiu.

Spiritul său de jertfă pentru interesul obștesc și cultura sa distinsă l'au cerut azi în înalta demnitate, ce i-s'a incredințat în noul guvern.

Este o izbândă de care ne bucurăm cu toată căldura sufletului nostru de tineri, pentru că în ea vedem peste orice alte considerații izbândă tineretii creatoare atât de necesară azi refacerii mării arhitecturi a României-Nouă.

Bazil Gruia.

Prin democrație

de Alex. Herlea

Înțelesul cuvintelor, țaria nuanței lor, caracterul, produc un paralelism cu vremea.

Determinarea ca fond, a democrației, determinare în conținutul ei, n'a apărut decât târziu, la revoluția franceză.

Fără îndoială că Anglia a premers în afișarea de noi principii sociale. Conținutul acțiunii engleze este însă mai limitat. Magna Charta se brodează integral pe principiul libertății. Este bineînțeles un progres colosal pentru mijlocul evului mediu. Deosebirea însă între cei mulți și cei aleși persistă. Dreptatea unde caută să facă operă cade înfrântă de tradiționalismul încremenit în forme hieratice. „Petițiunea drepturilor” apărută cu 4 secole după Magna Charta nu face decât, consacrand o formă juridică în organizarea economică a Statului, să repete principiul libertății. Tot paralel cu aceste idei intervine principiul proporționalității impunerilor, și altele cari prin natura lor ar aparține principiului fundamental democratic, celui al egalității. Această egalitate care se prezintă, fie în forma unei agreări în societate deci pasiv, fie în forma unei îndatoriri egalitare de contribuții, deci minor, n'are încă forța socială de mai târziu. Fără îndoială însă că în accepția de-atunci democrația era plină.

Atât în formă cât și în înțelesul lor, cele 3 principii esențiale democratice n'au apărut decât la revoluția franceză. Libertate egalitate, fraternitate: iată esența democrației. Bineînțeles că după revoluția franceză, acolo și nu mult mai târziu și în celelalte state principiul libertății a format corolarul isbânzii sociale urmărite de acele generații. Principiul libertății s'a arătat în formă deplină, deci în măsura lui, democrația a evoluat ca înțeles. Principiul egalității însă deastădată deși enunțat integral, a rămas în formele lui pasive și minore. Suntem numai în pragul ascensiunii.

Aici vom găsi mobilul celor mai multe acțiuni și mișcări sociale din secolul trecut. Împlinirea celui de-al doilea principiu al democrației. Cunoașterea esenței democrației și împlinirea fac paralelismul cunoscut dintre teorie și aplicația politică a programului doctrinar.

În tot decursul ultimelor decenii integrarea egalității este obiect de acțiune socială. Fiecare după măsura în care a crezut înaintată societatea omenească a aflat de bine să preconizeze împlinirea egalității în sensul cât mai plin al ei. Dela egalitatea pasivă și minoră am

trecut la preconizarea unei egalități absolute nu numai în sens moral, căci în aspect ar fi pasivă, ci în sens economic, material. Socialismul, comunismul și alte doctrine recente preconizează o egalitate economică, o uniformitate de înzestrare materială a indivizilor cari compun o societate. Aparte de aceste doctrine nu neagă însă nimeni că tendința generală în evoluție, este integrarea acelei egalități chiar în forma ei economică.

Măsura cu care însă se va impune, ca accepție socială, unui timp oarecare, e hotărâtoare pentru determinarea în fond a democrației. Înțelesul democrației se schimbă paralel cu gândirea asupra esenței ei, cu gândirea unui rest-timp asupra principiilor esențiale ale democrației. Fraternitatea însă pe lângă înțelesul moral, abstract, se poate aplica și material. Poate fi o urmare a egalității. Este sub raport material împlinirea egalității. Ea nu apare în înțelesul adevărat decât după integrarea celor două principii esențiale, libertatea și egalitatea.

În România ultimele reforme ale lui Cuza Vodă au împlinit libertatea. Teoria socială cunoștea însă aproape de-un secol deja libertatea, egalitatea, fraternitatea. Totuși libertatea nu s'a realizat decât în jumătatea II-a a secolului trecut. Orânduirea socială din România abia atunci poate spune că are la baze libertatea. Bineînțeles că egalitatea într'un sens pasiv a subiectelor sociale a existat și atunci. În sensul mai larg însă egalitatea e departe de împlinire. Societatea omenească evoluează spre o egalitate și în sens material. Transformările sociale se fac, fie prin puterea intrinsecă a ideii, prin imposibilitatea rezistenței tradiționalismului, fie prin un mijloc lent, blând și cu asistența Statului. Datoria fiecărui guvern, e să prevadă asperitățile sociale ce s'ar produce din cauza unei întâzieri în organizarea agregăției sociale respective. Așa în România mai recent, cu asistență de Stat, deci prin concursul guvernărilor — în speță a guvernului național-tărănesc, — s'au realizat fapte cari promovează ideile, principiile esențiale ale democrației, promovează egalitatea și fraternitatea la împlinirea lor. Prin organizarea cooperăției, prin legi fiscale, de politică socială, contribuie în mică măsură, dar contribuie la împlinirea egalității chiar în sens material.

Asfel, se produce paralelismul de accepție în timp, a democrației.

Avis

Camera de Comerț și de Industrie din Cluj, aduce la cunoștință dlor comercianți interesați că în ziua de 10 Octomvrie Vineri, la orele 3 se deschid cursurile Școlii Practice de Comerț (Școala de ucenici comerciali). Comercianții patronii cari au ucenici înscriși la această școală, sunt rugați a se îngriji ca ucenicii lor să frecventeze regulat cursurile, în caz contrar vor fi amendați de către autoritățile în drept.

Totodată atragem atențiunea tuturor comercianților asupra faptului că ucenicii sau practicanții din prăvăliile lor sub durata timpului de ucenicie sau practică sunt obligați a frecventa cursurile acestei școle. Ajungându-ne la cunoștință că unii patroni nu-și înscriu ucenicii la școală, iar alții încearcă eludarea legii sub pretextul numirii de „practicant”, ne fimem de datorie să-i avertizăm că atari contravențiuni la legile în vigoare vor fi foarte sever sancționate. În curând se va constitui o comisiune oficială de control care va proceda cu toată vigoarea la controlul prăvăliilor și patronii, cari vor întrelăsa înscrierea ucenicilor resp. practicanților lor la școala numită, vor fi supuși pedepșelor legale.

Administrația județului Turda
Serviciul Administrativ

No. Eș. 1885 A.

Publicațiune de concurs

În conformitate cu art. 78 din Regulamentul legii pentru statutul funcționarilor publici se publică concurs pentru ocuparea postului de inginer ordinar cl. II la serviciul tehnic al județului Turda, retribuit cu salariu de 13.850 lei lunar, 4000 lei cheltuieli de deplasare, plus indemnizația de chirie și ajutor familial.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta Administrației județului Turda până la 20 Octomvrie 1930 cerere în scris, la care vor alătura următoarele acte:

- extras de naștere;
- certificat de naționalitate;
- certificat de moralitate;
- certificat medical;
- dovada de satisfacerea legii recrutării;
- declarație de limbile ce cunoaște;
- diploma de inginer;

Postulanții cari ocupă vre-o funcțiune publică, vor indica aceasta și vor înainta cererea prin autoritatea la care funcționează cu referințe din partea acelei autorități.

Turda, la 2 Octomvrie 1930.

Preș. deleg. cons. jud.: 2178
(Indescifrabil)

p. Șeful serv. adm.: (Indescifrabil).

Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor. Direcțiunea Clinicilor Univ. Cluj
Nr. 8274—1930

Publicațiune

În ziua de 18 Noemvrie 1930, ora 9 a. m. se va ținea la Direcțiunea Clinicilor Univ. Cluj, Str. Mico No. 3 licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru aprovizionarea Clinicilor cu pâine necesară pe anul 1931.

Licitatiunea se va ținea în conformitate cu art. 88—110 din Legea Contabilității Publice și art. 31—53 din Regulamentul Of. C. L.

Caietul de sarcini stă la dispoziția amatorilor în zilelele de lucru între orele oficiale.

Cluj, la 9 Octomvrie 1930.

2183 Direcțiunea.

Administrația Județului Cluj

No. 15522—1930

Publicațiune de licitație

Se publică licitație pe ziua de 13 Octomvrie 1930, ora 10 dimineața pentru supraînălțarea șoselei județene Panticu—Drag între km. 14.15 în valoare de Lei 460.000.

Licitatiunea se va ținea în fața Comisiunii de licitații, în camera 42 din Palatul județului.

Proiectele și devizele se pot vedea la Serviciul Tehnic județean.

Cluj, la 8 Octomvrie 1930.

Președinte: Dr. German.

2181 Șeful serv. econ.: (Indescifrabil)

Caraghioșii

Sunt oameni, cari nu se simt bine de loc îngrădiți în atitudinea demnă impusă de uzanțele vieții sociale ei nu se simt bine decât atunci când pot evada pe câmpul acțiunilor caraghioase.

Majoritatea averescanilor suferă de această boală. Sunt și între ei oameni serioși nici vorbă, ar fi absurd să fie altfel, dar ce e trist pentru valoarea lor politică, aceștia sunt ținuți în sertarele prăfuite ale așa zișilor „umpluți” câtă vreme partidul este condus efectiv de cei mai neserioși chiar între ei.

Postura caraghioasă în care se complac așa zișii șefi ai partidului averescan, atrage peste întreg partidul lor un văl de aprecieri binemeritate, cătuși de puțin însă și măgulitoare.

Cine a avut prilejul să vadă la Cluj „cortejul” averescan și adunătura lor cu ocazia demisiei guvernului dlui Iuliu Maniu, s'a convins numai decât, că sufletul dlui Goga este fidel întru chipat în ceice-i executau ordinele și inspirațiile, înprovizând spectacolele degradante pentru un „homo sapiens” și cu atât mai mult pentru oamenii care se îmbulzesc spre rolul conducător în viața publică.

E drept însă că dacă nu se întâmpla astfel, adunătura i s'ar fi putut nega paternitatea dlui Goga.

Caraghioslăcul a fost fără precedent în istoria politică a țării noastre.

Abia că întunericul se așeza peste Cluj, cavalerii nocturni ai politicii își făceau apariția numaidecât în piață Alter ego-ul dlui Goga, brutalul Vidican, cel care a violat conștiința politică a unui număr destul de însemnat de tineri, se înstăpâna, de monumentul bietului Matia Corvinul . . . care lipsit de suflu, este obligat a face decor înălțătoarei . . . adunături nocturne . . . patronată de sufletul fostului poet și fost ministru al celor 13.000.000 Lei.

Cei 23 de inși având la aparență formă omenească pe cari fineța și inteligența dlui șef bătușului i-a știut aduna în juru-i, sub șoapta nopții care se apropia, și a alcoolului cereau . . . abia un guvern. Era un caraghioslăc fără pereche, de care lumea râdea și fugea pronunțând până și cel din urmă copil un: „pfui ce caraghios!”

Ce să mai spunem noi despre ei, când până și ziarul „Națiunea” care în timpul alegerilor comunale din Cluj era organul lor oficial îi taxa drept caraghioși fără seamăn. Într'un articol scris cu o adâncă grație de cecece au produs inteligenții adjutanți ai dlui Goga, se întreabă oficiosul lor: „Păi să nu răzi”. Iar în ziua următoare scrie rândurile de mai jos, care pe noi ne scuză

de orice precisiuni în plus. Iată ce spune despre ei „Națiunea” lor:

Mascarada averescană „Intellectualii” sau „bețivi”?

Eri seară în piața Unirii, averescanii au finit să se dea din nou în spectacol. Un grup de 15—20 „intellectualii” înconjurați de muncitorii cărămizării și câțiva gură-cască au sărbătorit căderea guvernului Maniu și „chemarea la putere a mareșalului Averescu”. Au zberlat, au cântat, iar publicul i-a privit cu compătimire și milă pe acești excluși ai vieții politice.

A impresionat mai mult faptul, că „intellectualii” d-lui Goga, se coboară la mascarada de acest gen, proprii chefluiilor și bețivilor. Credem, că d-l Goga pe viitor va interzice aceste spectacole gratuite ridicole ale „baciului” Prie.

Adaogăm abia atât că „baciul Prie” — pentru ca să știe și cei mai slabi de duh, este un profesor, are pretenția de a fi șeful nediscutat al Ardealului averescan, a fost vicepreședinte al Camerei, este un client de toată ziua al berăriei „Amerika” din Cluj și, deși cu păr cărunt, prieten de cruce cu d-l Vidican, „Păi să nu te miri!?”

Gesturi ministeriale

România a avut incontestabil oameni mari. A avut și are. Sunt aceștia bărbați, cari au știut să fie înainte de toate oameni de suflet, europeni în cel mai adevărat sens al cuvântului. Caracterul și sufletul, aceste două supreme calități ale fruntașului primează cea mai formidabilă pregătire profesională și trec înaintea tuturor calităților politice.

În cele ce urmează se vor relata două simple fapte diverse, în jurul cărora s'a făcut din păcate prea puțin tapaj din cauze ce sunt prea ușor de ghicit.

Acum câțiva ani, când dl Jean Th. Florescu era ministru de justiție în țara românească s'a petrecut o scenă penibilă (pentru public și victimă) în fața clădirii ce adăpostește ministerul dreptății. Un sergent de stradă conștiincios — prea conștiincios pentru unii — oprește o mașină și face observație șoferului pentru o abatere dela regulamentul circulației. Era aceasta obligația lui. În loc însă ca șoferul să se execute, pasagerul descinde din mașină și aplică sergentului o palmă solidă. Autoritarul domn nu era altcineva decât ministrul în persoană. Astfel a înțeles un om al legii, supremul ei păzitor, să respecte un funcționar al statului în exercițiul funcțiunii și să dea un exemplu cetățenilor acestei țări.

Acum al doilea fapt. Există la poliția din București un raport din ziua de 27 Mai 1930 al gardianului de circulație Gheorghe I. Alexandru, cu seria 1580. Iată ce spune:

La ora 24¹⁰ a trecut pe șoseaua Kiseleff automobilul 4801 B cu luminile din față și din spate stinse. L'am oprit și am pus în vedere șoferului să aprindă luminile, ceea ce el a executat. Auto-

mobilul a plecat dar peste câteva momente a oprit și dând înapoi până la mine, dl ministru Al. Vaida-Voevod, care era înăuntru, m'a întrebat cum mă cheamă, de unde sunt, zicând, că bine am făcut împlinindu-mi datoria cum cer legile și regulamentele. M'a recompensat cu 100 Lei, pe care n'am vrut să îi iau, însă la porunca d-lui ministru i-am luat și îi depun la serviciu, cu acest raport“.

Cele de mai sus ne dispensează de orice comentariu. Este prea evidentă deosebirea de procedeu și mentalitate. Ambele gesturi însă caracterizează pe deplin pe autorii lor. Pe când însă primul, cel care înjosește autoritatea de stat, s'a petrecut în public, al doilea a avut loc la miezul nopții la periferia capitalei. Și dacă un agent corect de circulație nu înainta raportul amintit, nimeni nu afla despre felul cum dl Vaida-Voevod înțelegea să se supună regulamentelor și să execute ordinul celui care îi este cel mai umil subaltern.

Există în analele țării noastre cazuri celebre de megalomanie ministerială. Se pomenește întâmplarea autentică a anulării unei ordonanțe date de prefectura de poliție, pentru că jena pe un ministru, care venise în conflict cu ea. Și altele poate și mai zdravene.

Concepția despre democrație așa cum o preconizează partidul național-țărănesc, găsește o fidelă oglindire în gestul fostului ministru de interne. Dura lex sed lex, spuneau latinii și se închinau în fața ei, oricât de incomodă ar fi fost ea. Dar pentru aceasta este nevoie de caracter!

A. Păcurariu.

Noul rost al Chemăriștilor

Am pe masa mea de lucru ultimele două numere ale „Chemării”, ziarul Tinerimii române din Ardeal. Sunt închinat în întregime vizitei M. S. Regelui la Cluj.

În cel dintâi se reproduce un articol publicat acum doi ani de zile, care a atras confiscarea ziarului, fiindcă autorul lui proclama necesitatea restaurațiunii Monarhiei legitime, ca o necesitate a dăinuirii mai departe a sistemului politic, social, moral românesc.

Cel de-al doilea este un întrariat imn de slavire al Suveranului. Îl reproducem în întregime în numărul de față al „Cuvântului”, spre a se vedea de toată lumea ce comuniune ireproșabilă se poate stabili între componentele aceleiași emotivități românești — a celor de la noi, a celor din Ardeal — când se întâlnesc pe marile planuri ale sensibilității naționale.

Chemăriștii!... Iată ani de zile de când Nae Ionescu i-a identificat în desfășurarea curentelor ardeleni post-belice, le-a lămurit doctrina pentru cei din vechiul regat, a săvârșit între Cluj și București o punte de spiritualitate, pe care înțelegerea fraternă și comprehensiunea generoasă, îndemnul, sfatul și urările de muncă spornică, au străbătut-o fără încetare, — procesiuni de idei și de sentimente încrucișându-se agile în toate sensurile, între cele două metropole românești. Interdependență, proces de vase comunicante, cari la un moment dat și-au asurzit svonul, fiindcă scoborâseră de la suprafața cotidianului în adâncul tainic al conștiințelor și al convingerilor.

Chemarismul s'a ivit în viața politică și spirituală a Ardealului în momentul în care câțiva fruntași ai partidului național: dnii V. Goldiș, Lupaș, etc... au trecut pe neprevăzute, într-o noapte, de partea guvernului Averescu. A fost o stupeoare această dezertare, acest „fripturism”, o noutate scandalosă pentru tradiția ardelenă, o dezertare la inamic — atât liberalismul cât și averescanismul descinzând în Ardeal, au făcut-o prin mijloace atât de brutale, de imbecile și de provocatoare, încât fenomenul a îmbrăcat aspectul unei perfecte invazii.

Reacțiunea a venit din partea unui mănunchiu de tineri cari au sărit nu atât în ajutorul partidului național amenințat, ci a moralei ardeleni, a bunului renume de cinsti, de credință, de afirmare tenace și orgolioasă de principii a provinciei milenare.

Și au început o luptă de salvare a imperativelor ardeleni, cu o vigoare, o pasiune, o încăpăținare, o ingeniozitate, pe cari de-abia ni le închipuim noi aceștia din vechiul regat, lăncezitori în fața tuturor loviturilor, pasivi sub călcăiul tuturor imposturilor.

A fost un avânt de tinerețe lucidă și cutezătoare, o veridică epopee de energii deslănțuite, de inteligențe întinse ca niște arcuiri sbârâind în pumnul țintașului — „fripturism” au fost ameiți de lovituri primite din toate părțile, înghesuți, expulzați peste Carpați ca dr. Lupaș, refugiați cu limba de un cot și cu inima spărgându-le pieptul, în dosul meterezelor „Astrei” ca d. Vasile Goldiș.

De aci o mare cutezanță de invingători și o pronare a Ardealului în fruntea provinciilor românești. Orgoliu? Da!... Dar numai din contopirea de orgoliu se obține marea trufie colectivă și afirmațiunea integrală a României printre popoarele lumii nu poate fi decât rezultanta splendidelor afirmațiuni regionale.

Încadrați formal în partidul național, apoi în cel național-țărănesc, dar posedând statutul lor organic a

parte și organizații independente, Chemăriștii au dat concurs guvernării Maniu, acceptând câțiva locuri în parlament, câțiva prefecturi.

Dar mereu identificabili în masa partizanilor, cu obrazele lor a parte, cu lozinca lor de frați de cruce și de tovarăși până la urmă, toți pentru unul și unul pentru toți.

Acești prefecti de treizeci de ani!... Îl cunosc pe cel de la Cluj, pe cel de la Odorhei. O zi întreagă mi-au lămurit ce grea este misiunea de administrator în Ardeal, de ce pricepere adâncă a situațiilor și nevoie, de ce strădanie să conciliezi toate interesele antagoniste și să salvezi ideea României suverane de atentatele fături — de cursele ipocrite!... Prestigiu — autoritate — cinst — luptătorii înflăcărați de ieri sunt severii păzitori ai ordinii de stat de azi.

Dinasticismul și loialismul ardeleni au găsit în Chemăriști expresiunea lor cea mai desăvârșită. În vremurile dictaturilor de partid, credința față de Principele pribeag s'a menținut statornică și s'a manifestat cu fiecare împrejurare.

Astăzi zăgazarile sunt sparte și conștiința românească trezită la o unanimă contribuție, năvălește în cadrele strănte ale organizațiilor de club și de partizan. Viața națională încetează de a mai fi viața unui singur partid. Momentul politic a fost înlocuit cu cel istoric.

Sunt înălțări de-acestea providențiale ale unei întregi națiuni pe culmea destinului ei eterne — un iureș spre vărfuri, pe cari nu le pot escala decât tinerii cu talpa sdravănă, cu inima intactă, cu plămânul voinic.

Tinerețea!... Apelul care ne va chema pe toți la lupta cea mare, la încrederea cea înverșunată, la sacrificiul neprecupețit, nu a sunat încă — dar invitațiunile lui se propagă în aerul sonor și timpanele noastre le adună cu voluptate.

Și dacă există o formă de tinerețe românească în stare să sară din tranșee la primul semnal de goarnă, în centurii, în cohorte instruite, antrenate, apoi aceasta este a luptătorilor, misionarilor din jurul „Chemării”.

Cari la început de tot, la cina cea de taină a înfrățirii lor, erau trei: un Ardelean, un Bihorean, un Bănățean — simbolică și încheiată trinitate.

Cina cea de taină rețrăită săptămâna trecută în aceeași odăiță afumată, scundă în tavan — adevărat cuib de conspiratori — unde s'a plămădit „Chemarea”.

Numai că cei trei erau acum patru: li se alipise un regătean.

Și în căldura emoțiunii stărnite de amintiri, în înduioșarea trecutului regăsit, s'a strecurat cu înecut convingerea în necesitatea, istorică a ceasului de față...

În noul rost al Chemăriștilor.

Alexandru Kirîțescu.

„Cuvântul”.

Administrația Județului Cluj

No. 15463—1930

Publicațiune de licitație

Se publică licitații pe ziua de 16 Octombrie ora 10 a. m. pentru diferite lucrări și furnituri de pietriș necesar pe drumurile județene și vicinale al județului Cluj.

Licitațiile se vor ține în conformitate cu art. 88—110 din legea asupra Cont. Publice, în camera 42 din Palatul județului.

Proiectele, devizele și condițiunile mai detaliate se pot vedea la Serviciul Tehnic județean.

Cluj, la 8 Octombrie 1930.

Președinte: Dr. German.

2182 Șeful serv. econ. : (Indescrifabil).

Unde ne sunt liberalii?

Din motive binecuvântate d. Iuliu Maniu și-a dat demisia. Suveranul i-a onorat-o, primind-o și mulțumindu-i pentru realele servicii aduse țării. S'a deschis astfel o criză de guvern.

Partidele au tresărit și unele au legat nădejdi în noua conjunctură a lucrurilor.

Averescanii au săvârșit chiar o nouă „Stea” pe orizontul presei românești și au împărțit demnitățile noii guvernări ca pielea ursului din pădure.

D. Iorga și-a îndreptat speranțele spre un guvern de concentrare, d. George Brătianu la fel, d. Dr. Lupu la fel, căci mai mult nu îndrăsește să ceară nici unul. Chiar și d. mareșal Averescu s'ar fi mulțumit cu atât.

Numai vechiul partid liberal condus de d. Vintilă Brătianu n'a jucat absolut nici un rol în afișarea aceasta amuzantă de pretenții.

Cât a ținut criza, d. Vintilă Brătianu a putut dormi liniștit. Nimeni nu i-a mai sgâlțâit nervii pronunțându-i numele. Absolut nimeni, pe altă parte știa că la guvern n'are ce căuta.

Și bietul om nici n'a articulat vre-o pretenție. A stat resemnat și a tăcut. Nu-i vorba această atitudine de tardivă pocăință e frumoasă. Dar ea nu este

pocăință, e pur și simplu neputință. Partidul liberal a fost așa de după merit redus la adevărata lui valoare, încât a fost firesc ca în recentele evenimente politice să n'aibă nici un rol. Atitudinea negativă a acestui partid față de problemele mari cari s'au desbătut și se desbat în viața României moderne, l-a aruncat departe de rolul preponderent ce-l avusese pe vremuri.

Ce însemna în trecut o criză de guvern? Se putea ea provoca fără voia lui Ionel Brătianu? Se putea soluționa fără voia lui? Fără indicațiile ce le da el? Niciodată. Partidul liberal venia la guvern când credea Ionel Brătianu, care anunța acest lucru cu luni înainte, pe un ton de orgoliu și de atotputernic. Intotdeauna profeția se împlinea întocmai. Partidul dela cârmă trebuia să plece, ca să cedeze locul lui Ionel Brătianu.

Cazurile repetate cu dl mareșal Averescu în ultimul deceniu sunt elocvente. Ele stabilesc definitiv că în trecut liberalii veniau când doriau și plecau când voiau dela putere.

Astăzi însă liberalii pot deplânge cu drept cuvânt acest „glorios” trecut. Deși e de altfel așa de înecșos. Pentru că istoria apusei „hegemonii” liberale care a creat în țara românească în afară de Dinastia Regelui, Dinastia Brătianu, e o epopee sumbră și dureroasă.

Dar să revenim la teza noastră inițială pentru că altfel am aluneca prea adânc în străfundul problemei și un articol de ziar nu-și poate permite acest lux, de altfel în acest caz prețios. Constatăm așa dar un lucru: că partidul liberal a fost absent în recenta criză politică. Deși a fost de față a fost totuși absent. Prin neputința lui. Prin dezagregarea lui, care nu-i-a permis cel puțin atâta rol să joace cât gruparea averescană, care cel puțin... a sperat.

Aceste constatări făcute pe mormântul „gloriosului” partid liberal ne-au evocat titlul din o frumoasă poezie a lui Vlăduț, pe care de sigur cetitorii o cunosc și ne-am întrebat, conformându-ne situației politice: Unde ne sunt liberalii? Unde sunt? Emil Teleacu

† Elena Grebla n. Rotund,

soția dlui Iuliu Grebla, șeful Tipografiei Naționale, după grele suferințe a încetat din viață azi la orele 11 a. m. în anul al 11-lea al fericitei sale căsătorii, în vârstă de 33 ani. Răposata a fost o soție vrednică și românească bună, iar moartea ei a stârnit adânci regreturi în rândurile tuturor cunoscuților. În mormântarea osâmintelor ei se va face Duminică în 12 Octombrie la orele 2 p. m. dela locuință, Str. Pata Nr. 83 Transmitem îndureratei familii cele mai sincere condoleanțe.

Primirea dlui ministru Hațieganu la Cluj

Clujenii — Intelectuali și țărani — îl ies cu flori întru întâmplare.

Cluj 11. D. Dr. Emil Hațieganu, noul ministru al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale, a sosit ieri cu acceleratul de 12:30, în capitala Ardealului.

Deși vestea sosirii a ajuns la cunoștința populației abia înainte de masă, cu câteva ore înainte de sosirea trenului, totuși s'a adunat la gară o mare mulțime de intelectuali și țărani din Cluj și jur, manifestându-și spontan dragostea și bucuria față de iubitul ei conducător.

La descinderea din tren dl ministru Hațieganu a fost salutat de reprezentanții autorităților, în frunte cu dl director ministerial dr. Valer Moldovan, care i-a urat bun sosit în numele partidului național-țărănesc și al Ardealului.

În numele județului Cluj a vorbit d. prefect dr. Adam Popa, care relevă că primirea dlui ministru Hațieganu n'are caracterul de politeță al primirilor obișnuite, ci este o manifestație caldă pentru cel mai distins fiu al județului Cluj. În numele funcționarilor județeni d. ministru este salutat de către d. Joe Gherman, preș. delegației județene. iar în numele municipiului de către d. primar dr. Teodor Mihali. În numele organizației Chemării vorbește d. Hariton Moldovan secretarul general al organizației care relevă importanța pentru Ardeal a numirii de ministru a vrednicului animator de mase și tribun al poporului ardelean, rugând pe d. ministru Hațieganu să poarte cu aceeași fală steagul Ardealului ca și gloriosul nostru șef Iuliu Maniu.

În uralele tuturor a început să vorbească d. dr. E. Hațieganu noul ministru al Muncii. Dsa mulțumeste celor cari l-au întâmpinat la gară cu atâta suflet și apoi plin de emoție spune:

Vă puteți închipui în ce situație sufletească mă aflu. Neașteptata cinste ce mi s'a dat umilei mele persoane nu mi s'a dat mie, ci luptei mele pentru ideal. Zece ani de zile am condus masele populare în numele conducătorilor noștri pe cari i-am sărbătorit și stimat întotdeauna și pe cari îi iubesc și îi sărbătoreș și azi, alături de voi toți cari m'ați primit cu brațele deschise. Vă mulțumesc din inimă fraților pentru cuvintele voastre pline de dragoste. Iată-mă din nou în mijlocul vostru, plini de elanul solidarității sufletești, de care țara

are mai multă nevoie decât ori când. Strângeți rândurile voastre și măriți solidaritatea sufletească!

D. E. HAȚIEGANU, ministru muncii.

Dragoste de frate și împlinirea datoriei. Nu uitați că trăim clipe istorice și că fiecare cetățean trebuie să-și facă pe deplin datoria. Manifestarea voastră de azi e o vrednică cheazășie a clipelor neuitate din 1918: Unirea cu Patria mamă! Solidaritatea și dragostea voastră frățească e cheazășia zilei de mâine, a veșnicei Uniri. Având aceste sentimente să ne dăm cu toții mâna și să lucrăm în binele și pentru propășirea țării. Nu uitați că sufletul meu e în mijlocul vostru oricând. Pentru primirea frățească ce mi-ați făcut-o nu mie ci idealului comun pentru care luptăm vă mulțumesc încă odată și vă urez spor la muncă în acțiunea comună și succesul pe deplin.

Cuvintele din urmă ale dlui ministru Hațieganu au fost acoperite cu lungi aplauze și strigăte de „să trăiască”. După cuvântare, d. ministru Hațieganu s'a întreținut cu sătenii de față, apoi în tovărășia câtorva prieteni politici și a familiei a plecat acasă, pe drum fiind însoțit de uralele mulțimii.

Procesul nostru

— Spulberarea unor calomii —

Am stăruit și în numărul trecut al „Chemării” asupra procesului intentat de d. mareșal Averescu, redactorului nostru Bazil Gruia, pentru calomnia imaginată de a fi amintit numele șefului partidului poporului în legătură cu răcoalele din sângeroasa primăvară a lui 1907. Pentru că între timp s'au petrecut unele fapte, cari se cer lămurite și puse definitiv la punct revenim astăzi cu elemente noi întru documentarea obiectivă a opiniei publice în această chestiune, pe care agenții dlui mareșal Averescu o răstălmăcesc cu reacredintă.

Și pentru a ne conforma notei rigurose exacte pe care ne-am propus-o, să începem prin a face o succintă recapitulare a lucrurilor.

Colegul nostru de redacție, Bazil Gruia, scrisese în 12 Ianuarie 1930 un articol intitulat „Intre modestie și tupeu” în care cravașă dintr'un sever scrupol de conștiință îndrăzneța afirmație dintr'un articol din „Îndreptarea”, în care

se pretindea că „singurul tovarăș sincer al țaranului român” a fost și este partidul poporului.

În linia aceasta de obiectivă polemică, redactorul nostru amintind în trecut și de președintele partidului care este singurul „tovarăș sincer al țaranului român” a spus: „Țăranii români cunosc pe d. general Averescu din 1907 — când mii de bărbați, floarea satelor din Vechiul Regat au fost împușcați în virtutea acestei „sincere tovarășii”. (Sau de ce dle general Averescu?)”.

Aceasta este, textual, fraza pentru care dl. mareșal Averescu, ne-a dat în judecată după o întârziere de 23 de ani. Căci dela 1907, de câteori s'a amintit numele dlui mareșal Averescu în tragedia răcoalelor țărănești? Și de câteori și pe cine a dat d. mareșal în judecată?

Dar, în afară de asta, ce a găsit d. mareșal Averescu incriminant în fraza din articolul redactorului nostru?

Oricine, înzestrat cu cel mai elementar spirit juridic, a constatat desigur că trâmbișata calomnie este o simplă aluzie la rolul pe care d. Alexandru Averescu l'a avut în 1907 și nici decum o acuză precisă. Iar această aluzie, e justificată integral de acuzele fățișe ale acelor cari au mai scris și au mai desgroat câte-un crâmpeiu din răsmeșița dela 1907.

Serieri, cari amintesc cu predicție numele dlui mareșal Averescu, care pe atunci era ministru de războiu în cabinetul liberal Sturza.

Aceste documente, le vom înfățișa de altfel când se va desbata procesul.

In ceea ce privește calomniile svârlite la adresa redactorului nostru, Bazil Gruia, în proaspăta fițuică averescană, care-și zice „Ste-

aua(!?) Clujului”, avem puține de spus.

Ne face impresia că puerilii noștri confrăți n'au citit măcar odată articolul cu pricina, căci altfel n'ar scrie inexactitățile pe cari le scriu. S'ar convinge că lucrurile stau cu totul altfel.

Și n'ar mai debita prostia calomniatoare că fugim de răspundere! De ce să fugim când n'avem de ce?

Redactorul nostru, Bazil Gruia a dat doar în primăvară la judecătoria de instrucție o declarație categorică și semnificativă în acest sens. Și anume: că își ia toată răspunderea ce derivă din articolul imprimat.

Cum rămânem atunci cu „eroii din tufă”, cu „calomniatorii ordinari”, cu „imbecilii” și cu celelalte calomni, cărora ni-e silă să răspundem, dar pentru cari vom cere noi satisfacție justiției!?

Demisia dlui Iuliu Maniu

Pe marginea demisiei dlui Iuliu Maniu s'au brodat de către presa de recredință atâtea variate comentarii cari de cari mai certate cu adevărul încât o punere la punct prin elucidarea reală a chestiunii se impune dela sine.

Dealtfel cine a urmărit obiectiv și sincer lucrurile, a înțeles din primul moment că explicativa sânguină a presei amintite, răsuflă zgomotos de prezența minciunii și a relei — credințe.

Orice om normal înțelege deplin explicația pe care a dat-o însuși d. Iuliu Maniu plecării sale dela prezența guvernului pe motivul binecuvântat de a-și reface sănătatea grav sdruncinată.

După zeci de ani de muncă necurmată pentru binele obștesc, chiar președinte de consiliu fiind a-i drept să-ți sacrifici înalta demnitate, pentru a-ți salva supremul bun: sănătatea.

Credeam că în fața acestui adevăr elementar se va pleca chiar cel mai inverșunat adversar, care are ținută de om și care pe deasupra are facultatea de a înțelege serioșitatea unui lucru. Credeam dar ne-am înșelat.

Căci imediat după ce d. Iuliu Maniu și-a depus mandatul în mâinile Suveranului, hienele au sărit și au devorat situația după felul lor de a proceda când prind o astfel de „prăzi”.

Demisia a fost explicată deci ca o neputință a regimului național-țărănesc de a face față situației actuale grele, care bântuie țara.

Această aplicație a fost multiplicată în zecile de mii de exemplare ale ziarelor și pusă în circulație de toți urliciile electorali ai partidelor cari „sperau” să vie la guvern.

Cât de ne fundată a fost trâmbișarea acestei calomnii se vede astăzi.

Suveranul a onorat demisia dlui Iuliu Maniu primind-o, dar a incredințat cu formarea guvernului tot pe un membru al partidului național-țărănesc!

Unde a existat deci criza de regim?

ori barem de guvern? căci dacă demisia dlui Iuliu Maniu ar fi fost semnificația unei crize de regim, atunci am avea azi la cârmă pe altcineva, nu tot un guvern al partidului național-țărănesc.

Rămâne deci bine stabilit că d. Iuliu Maniu a demisionat din motivul binecuvântat de a-și reface sănătatea, sdruncinată prin o muncă uriașă pentru fericirea țării și a neamului românesc.

Toate celelalte versium s'au prăbușit în neant.

Suveranul are toată încrederea în capacitatea și forța de muncă a partidului național țărănesc, care se străduiește din răspuțeri să indepteze retele pricinuite de guvernările din trecut.

Valeriu V. Pogăceanu

No. 6317—1930

Publicațiune

Direcțiunea Clinicilor cumpără prin citație publică, ce se va ținea la 28 Octombrie a. c. orele 10 a. m. în birou Direcțiunei (Cluj, Str. Mico 3).

25.000 kg. fân.

5.500 kg. paie.

10.000 kg. ovăș

toate de calitatea întâia.

Informațiuni se dau la susmenționată Direcțiune în zilele de lucru între orele 8—13.

Cluj, la 1 Octombrie 1930.

Cetiți și plătiți
„CHEMAREA”

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

On. Centru Studențesc com. Undeva. Am scos și eu cu greu o călăuză specială după inspirația DVoastră.

Bănci: Banca la 13.000.000 Lei Director dl Ogoga. Banca Centrului Bătașilor averescani; director: Valer Moldovan (longus,—a,—um).

Bărbieri: Bărbierii cei mai buni îi găsiți la Clubul Liberal din Cluj. Șef bărbier și maestru de bărbereală dl Serafim.

Comerț cu Vechituri. Firma Vintilă Brătianul s'a dovedit ca cea mai bogată în asemenea obiecte. Are o mare colecție, începând cu actul dela 4 Ianuarie și înapoi prin ei înșiși până la Romani și Daci al căror direct descendent este directorul firmei: dl Vintilă.

Croitori: dl Iuliu Maniu s'a dovedit că știe să croiască cele mai bune lecții de patriotism pentru aceia pentru cari patriotismul e obiect de lux. Croirile dlui Maniu sunt purtate de

o sumedenie de inși și în special de cei dechiați de țară, cari în croirile „maniu” se simt cam puțin bine, obicinuiți cu croirile largi ale croitorilor Duka, Tankred et Co.

Fotografi: Cele mai bune și exacte fotografii le face în Cluj dl Tutankamen dela „Chemarea”.

Comerț cu flori (la ureche) Firma „Națiu-nea” pentru comerțul hârtiei tipărite și împăturate în două.

Măcelari. Firma Martinovici este una dintre cele mai autentice măcelării. Și așa mai departe, și iarăși mai departe.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN